

قانون نظام صنفی

به انضمام

آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی

(با آخرین اصلاحات و الحاقات)

تدوین :

سوران بایزیدی

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام – IRAN. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور : قانون نظام صنفی به انضمام آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی (با آخرین اصلاحات و الحاقات) / تدوین سوران بایزیدی.
مشخصات نشر : ارومیه، آسمان کتاب، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۲۷۲ صفحه.
شابک : ۷ – ۷۰۱۲۳۴ – ۶۲۲ – ۹۷۸.
وضعیت فهرست نویسی : فیپا.
اثر همراه : قانون نظام صنفی به انضمام آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی (با آخرین اصلاحات و الحاقات).
موضوع : اصناف – قوانین و مقررات – ایران.
موضوع : IRAN - Law and legislation - Guilds.
موضوع : اصناف – ایران – آیین نامه ها.
موضوع : IRAN - *Rules and regulations - Guilds.
شناسه افزوده : بایزیدی، سوران، ۱۳۶۸.
رده بندی کنگره : ۳۴۲۹ KMH
رده بندی دیویی : ۳۴۶/۵۵۰۶۵۲.
شماره کتاب شناسی ملی : ۷۴۱۶۹۴۱.
وضعیت رکورد : فیپا.

قانون نظام صنفی

به انضمام آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی (با آخرین اصلاحات و الحاقات)

تدوین : سوران بایزیدی

چاپ و صحافی : ارومیه، چاپ آرین فرم

ناشر : ارومیه، آسمان کتاب

نوبت چاپ : اول – زمستان ۱۳۹۹

شمارگان : ۲/۰۰۰ جلد

قیمت : ۶۰۰/۰۰۰ ریال

انتشارات آسمان کتاب

تمامی حقوق ناشی از این کتاب متعلق به تدوین کننده بوده و هرگونه تکثیر، تجدید چاپ و کپی برداری از آن، بدون اخذ مجوز از تدوین کننده خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.

مقدمه:

قانون نظام صنفی، قواعد و مقرراتی است که امور مربوط به سازمان، وظایف، اختیارات، حدود و حقوق افراد و واحدهای صنفی را تعیین می‌نماید و بر اساس ماده (۴) همان قانون، واژه (صنف) عبارت است از گروهی از افراد که طبیعت فعالیت آنان از یک‌نوع باشد. لذا هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیت‌های صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه‌گذاری کند و به عنوان پیشه‌ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و تمام یا قسمتی از کالا، محصول یا خدمات خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی به مصرف‌کننده عرضه دارد، فرد صنفی، تلقی و ملزم به اخذ پروانه کسب از مراجع ذیصلاح خواهد بود. در این زمینه اتحادیه‌های صنفی به عنوان یکی از مراجع صدور پروانه کسب، که از افراد یک یا چند صنف دارای فعالیت یکسان یا مشابه، تشکیل گردیده‌اند به موجب تکالیف و مسئولیت‌های مقرر، روابط و تعاملات و چگونگی فعالیت صنوف را تنظیم و ساماندهی نموده و اتاق‌های اصناف و کمیسیون‌های نظارت به عنوان مراجع نظارتی حسب وظایف محوله به موجب قانون و مقررات نظام صنفی، ایفای نقش می‌نمایند.

بنابراین معرفت و شناخت هر یک از افراد و تشکلهای صنفی از حدود اختیارات و تکالیف و حقوق خود با عنایت به نقش و جایگاه ویژه اصناف در ساختار اقتصادی جامعه، تبعاً موجبات شکوفایی، پویایی و نظام‌مندشدن و رونق بازار را به‌همراه خواهد داشت.

همچنانکه رشد چشمگیر دانش بشری در بهره‌گیری از منابع موجود همواره منجر به شکل‌گیری انواع جدیدی از تعاملات و روابط اقتصادی شده است، این تغییرات و ضرورت ساماندهی و تنظیم تعاملات در گذر زمان نیز مدنظر مراجع ذی‌ربط در قانونگذاری بوده و وضع قوانین مزبور به تبع سایر امورات دستخوش تغییرات عدیده‌ای گردیده است.

در این راستا اولین قانون نظام صنفی در خردادماه ۱۳۵۰ به تصویب مجلس شورای ملی رسید و با عنایت به سیر تحولات آن و اصلاحات نسبی به‌عمل آمده در سال ۱۳۵۹، مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۶۸، قانون اصلاح قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۱۳ را تصویب نمود که عمده تغییرات آن در سال ۱۳۸۲ اعمال و در نهایت قانون نظام صنفی کشور در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

به دنبال تغییر ساختار و پیچیده تر شدن روابط مابین اصناف و کسبه با قشر مصرف کننده، با لحاظ پیشرفت های بشر در زمینه فناوری اطلاعات و بهره گیری از تکنولوژی های ارتباطی و ورود به دنیای مجازی و اینترنتی و به تبع آن پا به عرصه گذاشتن تعاریف جدیدتری از مشاغل و بنگاه های اقتصادی، ضرورت بازنگری و اصلاح قانون مزبور، بیش از پیش احساس گردید، لذا لایحه اصلاح قانون نظام صنفی به طریق مقتضی در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت که پس از طی تشریفات قانونی، علی النهایه در روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۱۲ تحت عنوان «قانون اصلاح قانون نظام صنفی کشور» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۳۰ جهت اجرا به دولت ابلاغ گردید.

به دنبال ابلاغ قانون اصلاح قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۹۲/۰۶/۱۲، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی نیز منطبق با آخرین تغییرات به عمل آمده، توسط مراجع ذی مدخل تصویب و بروزرسانی گردیدند. علی ایحال، امید است این اثر که دربردارنده آخرین اصلاحات به عمل آمده در قانون نظام صنفی و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی آن می باشد، مورد استفاده عموم اصناف و کسبه و تشکل های صنفی و سایر مبادی ذی ربط قرار گرفته و به منظور رفع کاستی ها و غایب تر شدن آن، ما را از نظرات خود بهره مند فرمایند. بدینوسیله از حمایت ها و رهنمودهای همکاران بزرگوار دبیرخانه هیات عالی نظارت، دبیرخانه کمیسیون نظارت مرکز استان آذربایجان غربی و عزیزانی که ذیلاً اسامی آنان خواهد آمد، نهایت تقدیر و تشکر را به عمل آورده و از پروردگار متعال، عزت و سربلندی برای آنان آرزو مندیم.

۱- جناب آقای غلامرضا بابایی، رئیس محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی و رئیس کمیسیون نظارت بر امور اصناف مرکز استان.

۲- جناب آقای محمد دهقان، معاون محترم امور بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی.

۳- جناب آقای کامران فهیمی، مسئول محترم امور حقوقی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی.

۴- جناب آقای اسد درویشی، دبیر محترم کمیسیون نظارت بر امور اصناف استان آذربایجان غربی.

فهرست مطالب

مقدمه ۵

فصل اول :

قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲ ۱۳

فصل دوم : آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی

۱- آیین‌نامه اجرایی تعیین صنوف سیار (موضوع ماده ۳ قانون نظام صنفی) ۶۹

۲- آیین‌نامه اجرایی صدور و تمدید پروانه کسب اماکن واجد شرایط جهت استقرار چند واحد صنفی (موضوع تبصره ۲ ماده ۳ قانون نظام صنفی) ۷۰

۳- آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب (موضوع ماده ۱۲ قانون نظام صنفی) ۷۲

۴- دستورالعمل نحوه صدور جواز تأسیس فروشگاه‌های بزرگ چندمنظوره و زنجیره‌ای (موضوع تبصره ۱ ماده ۵ آیین‌نامه ماده ۱۲ قانون نظام صنفی) ۷۱

۵- دستورالعمل چگونگی برگزاری دوره‌های آموزشی احکام تجارت و کسب و کار (موضوع ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۲ قانون نظام صنفی) ۸۱

۶- آیین‌نامه مشاغل تخصصی و فنی (موضوع ماده ۱۳ قانون نظام صنفی) ۸۵

۷- اساسنامه الگوی اتحادیه‌های صنفی (موضوع تبصره یک ماده ۲۱ قانون نظام صنفی) ۹۳

۸- آیین‌نامه اجرایی شیوه اداره امور واحدهای صنفی در شهرها و بخش‌ها (موضوع تبصره ۴ ماده ۲۱ قانون نظام صنفی) ۱۰۱

۹- آیین‌نامه اجرایی نحوه تشکیل و برگزاری انتخابات اتحادیه‌های کشوری (موضوع تبصره ۷ ماده ۲۱ قانون نظام صنفی) ۱۰۳

۱۰- آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری انتخابات هیات‌مدیره و بازرسان اتحادیه‌های صنفی (موضوع تبصره ۳ ماده ۲۲ و ۲۳ قانون نظام صنفی) ۱۱۴

- ۱۱- آیین‌نامه اجرایی شرح وظایف بازرس (موضوع ماده ۲۳ قانون نظام صنفی کشور)..... ۱۲۵
- ۱۲- آیین‌نامه اجرایی تعطیل موقت واحدهای صنفی (موضوع ماده ۲۸ قانون نظام صنفی)..... ۱۲۸
- ۱۳- آیین‌نامه اجرایی تشکیل کمیسیون‌های اتحادیه صنفی (موضوع تبصره ۲ بند «ط» ماده ۳۰ قانون نظام صنفی)..... ۱۳۲
- ۱۴- آیین‌نامه اجرایی منابع مالی اتحادیه‌های صنفی (موضوع تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون نظام صنفی)..... ۱۳۸
- ۱۵- آیین‌نامه اجرایی ترتیب انتخاب هیات‌رئیس اتاق اصناف شهرستان، وظایف هیات‌رئیس، طرز تشکیل جلسات، تعداد کمیسیون‌ها و سایر مقررات مربوط به اداره اتاق و حق‌الزحمه خدمات آن‌ها (موضوع ماده ۳۶ قانون نظام صنفی)..... ۱۴۲
- ۱۶- دستورالعمل چگونگی بکارگیری و انتصاب کارکنان و مشاورین اتاق‌های اصناف شهرستان‌ها (موضوع آیین‌نامه ماده ۳۶ قانون نظام صنفی)..... ۱۵۷
- ۱۷- دستورالعمل نحوه تنظیم ساعات کار و ایام تعطیل واحدهای صنفی (موضوع تبصره بند «م» ماده ۳۷ قانون نظام صنفی)..... ۱۶۰
- ۱۸- دستورالعمل نحوه تشکیل و وظایف واحدهای بازرسی و نظارت اتاق‌های اصناف و چگونگی نظارت اتاق اصناف ایران بر عملکرد آن‌ها (موضوع بندهای «ش» ماده ۳۷ و «۶» ماده ۴۵ قانون نظام صنفی)..... ۱۶۲
- ۱۹- آیین‌نامه اجرایی میزان و نحوه دریافت منابع مالی اتاق اصناف شهرستان‌ها (موضوع ماده ۳۷ مکرر قانون نظام صنفی)..... ۱۶۷
- ۲۰- دستورالعمل اجرایی نحوه برگزاری انتخاب‌نمایندگان اتاق اصناف استان‌ها در اتاق اصناف ایران (موضوع ماده ۴۲ قانون نظام صنفی)..... ۱۶۹
- ۲۱- آیین‌نامه اجرایی نحوه بررسی صلاحیت و برگزاری انتخابات هیات‌رئیس اتاق اصناف ایران (موضوع تبصره ۲ ماده ۴۳ قانون نظام صنفی)..... ۱۷۵
- ۲۲- آیین‌نامه اجرایی شرح وظایف، نحوه برگزاری انتخابات و منابع مالی کمیسیون‌های تخصصی اتاق اصناف ایران (موضوع تبصره ۴ ماده ۴۵ قانون نظام صنفی)..... ۱۸۲
- ۲۳- آیین‌نامه اجرایی شیوه اداره، مصارف وجوه اتاق اصناف ایران و بازپرداخت هزینه‌های قابل قبول ناشی از عضویت اعضا در اتاق (موضوع ماده ۴۶ قانون نظام صنفی)..... ۱۸۸

- ۲۴- آیین‌نامه اجرایی میزان و نحوه دریافت منابع مالی اتاق اصناف ایران (موضوع تبصره ماده ۴۷ قانون نظام صنفی)..... ۱۹۹
- ۲۵- آیین‌نامه تشکیلات اداری، مالی و نحوه فعالیت دبیرخانه کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها (موضوع تبصره ۳ ماده ۴۸ قانون نظام صنفی)..... ۲۰۲
- ۲۶- آیین‌نامه اجرایی وضعیت اموال، دارایی‌ها، حقوق و تعهدات اتحادیه‌ای که به دو یا چند اتحادیه تقسیم می‌گردد (موضوع تبصره ذیل بند «الف» ماده ۴۹ قانون نظام صنفی)..... ۲۰۵
- ۲۷- آیین‌نامه اجرایی تشکیلات اداری و امور مالی و نحوه اداره دبیرخانه هیات عالی نظارت (موضوع ماده ۵۴ قانون نظام صنفی)..... ۲۰۷
- ۲۸- دستورالعمل نظارت بر چگونگی صدور پروانه کسب در سطح کشور (موضوع بند «د» ماده ۵۵ قانون نظام صنفی)..... ۲۱۱
- ۲۹- دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون‌های نظارت، اتحادیه‌ها، اتاق اصناف شهرستان‌های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن‌ها (موضوع بند «ه» ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور)..... ۲۱۵
- ۳۰- صورتجلسه تفویض بخشی از وظایف هیات عالی نظارت به سازمان‌های صنفی کشور به کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها (موضوع ماده ۵۶ قانون نظام صنفی)..... ۲۲۴
- ۳۱- آیین‌نامه اجرایی چگونگی فروش اقساطی، فوق‌العاده و حراج (موضوع تبصره ماده ۷۰ و ماده ۸۴ قانون نظام صنفی)..... ۲۲۷
- ۳۲- آیین‌نامه اجرایی نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیات‌مدیره اتحادیه‌های صنفی و هیات‌رئیس اتاق اصناف شهرستان‌ها (موضوع ماده ۷۵ قانون نظام صنفی)..... ۲۳۰
- ۳۳- آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب جانبازان، آزادگان و خانواده شهدا (موضوع ماده ۷۹ قانون نظام صنفی)..... ۲۳۳
- ۳۴- آیین‌نامه نحوه همکاری نیروی انتظامی با اتحادیه‌ها، اتاق‌های اصناف و اتاق اصناف ایران (موضوع ماده ۸۱ قانون نظام صنفی)..... ۲۳۹
- ۳۵- آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری روز بازارهای جمعی (موضوع ماده ۸۵ قانون نظام صنفی)..... ۲۴۲

۳۶- آیین‌نامه اجرایی جگونگی صدور مجوز و نحوه نظارت بر فعالیت افراد صنفی در فضای مجازی و بازاریابی شبکه‌ای (موضوع مواد ۲، ۱۲ و تبصره ماده ۸۷ قانون نظام صنفی)..... ۲۴۴

۳۷- آیین‌نامه اجرایی حاکم بر تشکیل و فعالیت تشکل‌های صنفی در مناطق آزاد کشور (موضوع ماده ۸۸ قانون نظام صنفی)..... ۲۵۸

۳۸- آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب برای دارندگان مجوز فعالیت یا پروانه تأسیس، بهره‌برداری یا اشتغال از وزارتخانه‌ها، مؤسسات، سازمان‌ها یا شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی (موضوع ماده ۹۱ قانون نظام صنفی)..... ۲۶۹